

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200757
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3621200757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa I. v konaní zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., bytom u matky, dieťa rodičov I., zastúpeného I., a W., zastúpenej I., o zmenu úpravy styku otca s maloletou a o nezhode rodičov, na odvolanie rodičov proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 15. októbra 2021, č.k. 6P/21/2021-170, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. - v časti úpravy styku otca s maloletou I. počas vianočných a veľkonočných sviatkov m e n í tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou I. počas vianočných sviatkov:

- každý párný rok od 30.12. od 10:00 hod. do 06.01. do 12:00 hod.,
- každý nepárny rok od 23.12. od 10:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod.

počas veľkonočných sviatkov:

- každý nepárny rok od piatka od 09:00 hod. do nedele 18:00 hod.

Vo výroku II. - v časti úpravy styku otca s maloletou I.

počas letných prázdnin m e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou:

- každý párný rok od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod., od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.
- každý nepárny rok od 16.07. od 10:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod., od 16.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod.

Vo výroku V. rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e .

Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 14.05.2014 č.k. 2P/27/2014-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.11.2014 č.k. 17CoP/63/2014-186 v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov a veľkonočných sviatkov tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou I. K., nar. XX.XX.XXXX

- počas vianočných sviatkov každý párný rok od 23.12. od 10:00 hod do 25.12. do 18:00 hod a každý nepárny rok od 26.12. od 10:00 hod do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod;

- počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok v sobotu od 10:00 hod do 18:00 hod a každý párný rok v piatok od 09:00 hod do 18:00 hod;

V ostatných častiach ostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 14.05.2014 č.k. 2P/27/2014-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.11.2014 č.k. 17CoP/63/2014-186 týmto rozhodnutím nezmenený.

Podľa výroku II. napadnutého rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou I. počas letných prázdnin

- prvý týždeň letných prázdnin, v ktorom maloletá nemá ani jeden deň školské vyučovanie, počnúc sobotou predchádzajúcou tomuto týždňu od 09:00 hod, končiac nedeľou tohto týždňa do 18:00 hod;

- posledný týždeň letných prázdnin, v ktorom maloletá nemá ani jeden deň školské vyučovanie, počnúc sobotou predchádzajúcou tomuto týždňu od 09:00 hod, končiac nedeľou tohto týždňa do 18:00 hod;

Podľa výroku III. počas jarých prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s maloletou I.

- v párnom roku od piatku týždňa predchádzajúceho tomu týždňu, v ktorom sú jaré prázdniny maloletej od 18:00 hod do stredy týždňa, v ktorom sú jaré prázdniny maloletej do 18:00 hod;

- v nepárnom roku od stredy týždňa, v ktorom sú jaré prázdniny maloletej od 18:00 hod. do nedele týždňa, v ktorom sú jaré prázdniny maloletej, do 18:00 hod.

Podľa výroku IV. v čase, keď sa bude uplatňovať osobitná úprava styku otca s maloletou podľa výrokov I. až III. tohto rozhodnutia sa neuplatňuje úprava styku otca s maloletou podľa výroku I. rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300. Týmto rozhodnutím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300 v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, letných prázdnin a jarých prázdnin. Vo zvyšnej časti nedotknutej touto zmenou ostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300 nezmenený.

Výrokom V. súd prvej inštancie v ostatných častiach návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou zamietol.

Výrokom VI. zamietol aj návrh v časti o udelenie súhlasu s absolvovaním predmetu náboženská výchova evanjelického vierovyznania maloletou.

Výrokom VII. nariadil výchovné opatrenie, ktorým maloletej a jej rodičom nariadil povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia a zefektívnenia vzájomnej komunikácie a kooperácie rodičov a ich rodičovských zručností a schopností, za účelom osvojenia a prehĺbenia si princípov zodpovedného rodičovstva a ich uvádzania do svojho každodenného života, ktoré sa bude realizovať v Q., v rozsahu spolu 15 hodín, podľa pokynov zariadenia, v ktorom sa výchovné opatrenie bude realizovať.

Výrokom VIII. súd prvej inštancie uložil rodičom maloletej povinnosť počas trvania výchovného opatrenia spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a so zariadením, v ktorom sa výchovné opatrenie bude vykonávať.

Výrokom IX. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania nemá.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil článkom 3 bod 1, článkom 12 bod 1, 2, článkom 14 bod 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa, článkom 5, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 4, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 35, § 30 ods. 1 Zákona o rodine, § 15 ods. 1 - 6 zák. č. 248/2008 Z.z. (školský zákon), článkom 2 ods. 2, 4 Dohody medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o náboženskej výchove a vzdelávaní, § 37 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Zákona o rodine.

Súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že rodičia maloletej nebývajú v spoločnej domácnosti a maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky. V jej záujme však je, aby si mohla vytvoriť so svojím otcom čo najlepší vzájomný vzťah. Tento záujem ako základný princíp súd deklaroval už v ostatnom rozhodnutí o úprave styku otca s maloletou. V tom čase otec nemal dostatok skúseností so starostlivosťou o maloletú, maloletá nebola navyknutá na širší kontakt s otcom, na prespávanie u neho. Preto súd upravil rozsah styku (mimo vianočných a veľkonočných sviatkov) tak, že tento sa má realizovať každý druhý týždeň cez víkend od soboty do nedele a každý týždeň dva dni v týždni v popoludňajších hodinách. S odstupom času sa z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie javí, že takýto rozsah úpravy styku otca s maloletou bol stanovený správne a že splnil svoj účel. Aj z výsluchu maloletej, aj zo správy z poradensko-psychologického procesu mal za zrejmé, že maloletá má pozitívny vzťah nielen k matke, s ktorou trávi väčšinu času, ale rovnako aj k otcovi. Takisto neboli zistené žiadne zásadné nedostatky v starostlivosti otca (ani matky) o maloletú. Súd prvej inštancie teda nevidel žiadnu zásadnú prekážku v tom, aby sa styk otca s maloletou nemohol

ešte viac rozšíriť. Pri stanovení, v akom rozsahu sa tak má stať, vychádzal jednak z vyjadrení oboch rodičov maloletej, z vyjadrení samotnej maloletej, ako aj z ostatných vykonaných dôkazov. V prvom rade uvažoval o tom, či je v záujme maloletej rozšíriť styk otca s ňou takým spôsobom, že sa bude realizovať namiesto doterajšej úpravy stanovenej v rozsudku 6P/5/2017 (každý druhý víkend od soboty do nedele, každý utorok a štvrtok) každý druhý víkend od piatka od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Došlo by tak k predĺženiu styku fakticky o jedno prenocovanie maloletej u otca. Otec toto rozšírenie odôvodnil tým, že nemôže s maloletou chodiť na výlety na dlhšie vzdialenosti. Súd prvej inštancie však dospel k záveru, že takéto rozšírenie styku otca s maloletou by za zistených okolností nebolo v najlepšom záujme maloletej. Maloletá sa v súčasnosti pripravuje na vyučovanie (na pondelok) s matkou v piatok popoludní, prípadne v nedeľu po návrate od otca. Na takýto systém je navyknutá a vzhľadom na jej pozitívne výsledky v škole (učí sa výborne) takýto systém evidentne funguje. Ak by súd rozhodol o rozšírení styku otca s maloletou aj na piatky, do systému prípravy maloletej na vyučovanie by sa zasiahlo, pričom súd prvej inštancie nie je presvedčený, že tento zásah by bol v súlade s najlepšimi záujmami maloletej. Maloletá sama uviedla, že sa radšej učí s matkou, pretože otec jej učivo nevie dobre vysvetliť. Súd prvej inštancie uviedol, že okrem toho z výpovede samotného otca vyplýva, že s maloletou absolvujú výlety aj za v súčasnosti nastaveného rozsahu styku. Navyše, súd prvej inštancie prihliadal aj na to, že rozšírením úpravy styku počas prázdnin a sviatkov, ku ktorej týmto rozhodnutím zároveň dochádza, získa otec dodatočný priestor aj na dlhšie výlety s maloletou, ktorý požaduje. Mal za to, že bez povšimnutia nie je možné ponechať ani vyjadrenie matky i samotnej maloletej, že v prípade, ak maloletá prejaví vôľu na stretnutie s otcom aj v širšom rozsahu, ako upravuje súdne rozhodnutie, matka jej nebráni (maloletá uviedla, že keď chce ísť k otcovi, matka ju pustí). Preto mimo vianočných a veľkonočných sviatkov a mimo jarných prázdnin a dvoch týždňov letných prázdnin maloletej ponechal súčasnú úpravu stretávania otca s maloletou. Zároveň pripomenul, že podľa v súčasnosti účinnej úpravy má otec právo stretávať sa s maloletou v každom kalendárnom týždni najmenej počas dvoch dní a je nielen v záujme otca, ale najmä v záujme maloletej, aby otec tieto možnosti stretávania s ňou dodržiaval. Súd prvej inštancie konštatoval, že súčasné pozitívne vzťahy a väzby otca s maloletou umožňujú rozhodnúť tak, aby maloletá mohla u otca tváriť súvisle aj dlhší čas ako dva dni (jednu noc). Aby sa nezasahovalo do jej prípravy na vyučovanie, takýto dlhší čas stanovil na vianočné sviatky a na letné a jarné prázdniny. Rešpektoval aj názor maloletej vyjadrený na pojednávaní, keď uviedla, že cez prázdniny by u otca mohla byť aj celý týždeň a vydržala by u neho. Preto súd prvej inštancie súčasný rozsah úpravy styku počas vianočných sviatkov (t.j. od 23.12. od 10:00 hod do 25.12. do 18:00 hod v jednom roku a od 26.12. od 10:00 hod do 28.12. do 18:00 hod v druhom roku - rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 14.05.2014 č.k. 2P/27/2014-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.11.2014 č.k. 17CoP/63/2014-186) rozšíril tak, že počas vianočných sviatkov bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný rok od 23.12. od 10:00 do 25.12. do 18:00 / t.j. tak ako doteraz/ a každý nepárny rok od 26.12. od 10:00 do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. Mal za to, že ani počas párneho, ani počas nepárneho roka sa nezasiahne pri tejto osobitnej úprave negatívne do prípravy maloletej na vyučovanie, pretože v tom čase má školské prázdniny. Zároveň bude môcť maloletá každý druhý rok tráviť Vianoce s jedným alebo s druhým z rodičov (rovnocenne) a zároveň bude môcť stráviť s otcom každý druhý rok aj pomerne dlhé obdobie zimných prázdnin, až do 06.01., pričom toto obdobie môžu využiť na ďalšie prehĺbenie a upevnenie svojich vzťahov. Týmto rozhodnutím súd vyhovel návrhu otca v časti úpravy styku počas vianočných sviatkov. Rovnako súd prvej inštancie zasiahol aj do úpravy styku počas veľkonočných sviatkov, ktorú zmenil zo súčasného nepárneho roku v sobotu od 10:00 hod do 18:00 hod na nepárny rok v sobotu od 10:00 hod do 18:00 hod (tak ako doteraz) a navyše na párný rok na piatok od 09:00 hod do 18:00 hod (čím takisto vyhovel návrhu otca). Takáto úprava podľa jeho názoru umožní obom rodičom, aby sa za daných pomerov čo najviac rovnocenne mohli maloletej venovať aj počas veľkonočných sviatkov. Otec tak bude môcť počas týchto sviatkov tráviť čas s maloletou nielen každý druhý rok, ale v každom roku, čo je podľa názoru súdu v záujme maloletej. Týmto rozsudkom došlo k zmene osobitnej úpravy styku otca s maloletou počas vianočných a veľkonočných sviatkov, ku ktorej došlo rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 14.05.2014 č.k. 2P/27/2014-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.11.2014 č.k. 17CoP/63/2014-186. Počas letných prázdnin súd prvej inštancie považoval za súladné s najlepším záujmom maloletej, aby s otcom mohla stráviť najmenej dva celé týždne od piatku do nedele do ďalšieho týždňa, a to tak, aby tieto týždne neboli ani len sčasti prerušené vyučovaním (teda aby mohli celý čas venovať jeden druhému). Opäť prihliadal na vyjadrenie maloletej, ktorá uviedla, že by týždeň u otca vydržala. Otec sa domáhal zmeneným návrhom na začatie konania, aby to bolo v jednom roku dva týždne v júli a dva týždne v auguste a v druhom roku iné dva týždne v júli a iné dva týždne v auguste. Súd prvej inštancie nenadobudol presvedčenie po vykonanom dokazovaní o tom, že takáto široká súvislo

trvajúca úprava styku otca s maloletou je v súčasnosti možná. Naopak dospel k záveru, že je súladné so záujmami maloletej, aby k rozšíreniu styku otca s ňou dochádzalo postupne. Ak sa sama vyjadrila, že je schopná u otca vydržať jeden týždeň, súd prvej inštancie nevidel dôvod jej vôľu nerešpektovať. Opäť vychádza z toho, že to umožní prehĺbenie ich vzájomného vzťahu a zároveň to neovplyvní negatívne väzby maloletej s matkou a so súrodencom, keďže nejde o dlhšiu súvislú dobu, po ktorú by neboli spolu. Počas jarných prázdnin maloletej súd upravil styk otca s maloletou tak, aby v každom roku mohol stráviť s maloletou približne polovicu jej jarných prázdnin. V párnom roku to bude od piatku do stredy, v nepárnom roku od stredy do nedele. Opäť prihliadal na to, že takto sa minimalizuje zásah do prípravy maloletej na vyučovanie, na ktorú je zvyknutá a zároveň sa dá možnosť otcovi prehĺbiť si vzťah s maloletou (a prípadne aj absolvovať dlhšie výlety, o ktoré prejavil záujem). Maloletá síce uviedla, že jarné prázdniny by nechcela tráviť u otca, avšak dôvod, ktorý uviedla (že chce byť s kamarátkami) nebráni tomu, aby čas trávil s otcom. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že otec nebráni maloletej stretávať sa s kamarátkami ani v čase, keď ju má v súčasnosti vo svojej starostlivosti. Počas jesenných prázdnin súd prvej inštancie styk otca s maloletou osobitne neupravoval, pretože ide o pomerne krátky čas (spravidla dva dni), preto nie je dôvod na osobitnú úpravu. Počas obdobia jesenných prázdnin sa bude uplatňovať všeobecná úprava v súlade s rozsudkom vo veci sp.zn. 6P/5/2017. K otázke náboženskej výchovy maloletej súd prvej inštancie uviedol, že aj v tejto otázke posudzoval v prvom rade záujem maloletej. Takého východisko (za každých okolností uprednostnenie záujmu maloletej, aj pred záujmom jej rodičov) vyplýva nielen z vnútroštátneho práva, ale aj z medzinárodných dokumentov (Dohovor o ochrane práv dieťaťa). V prípade tejto rodičovskej nezhody ide o posúdenie, či je vo väčšej miere v záujme maloletej pokračovať v absolvovaní povinnej voliteľného predmetu náboženská výchova na svojej škole v kolektíve svojich spolužiakov, pričom vyučovanie je v duchu katolíckeho vierovyznania, alebo či je v záujme maloletej absolvovať vyučovanie buď v inej škole alebo síce vo vlastnej škole, ale len sama, pričom vyučujúcim bude miestny evanjelický farár, ktorý by bol ochotný do školy dochádzať. V prvom rade súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť a zároveň aj výrazne zdôrazniť, že nejde o otázku, v ktorej viere má byť maloletá vychovávaná. Akékoľvek by bolo rozhodnutie, nič nebráni matke vychovávať maloletú v duchu katolíckej kresťanskej viery a otcovi nič nebráni vychovávať maloletú v duchu evanjelickej kresťanskej viery. Obe viery majú spoločné základy a podľa vyjadrenia samotného otca sú na 70% rovnaké. Maloletá chápe, že je medzi nimi rozdiel, podľa vyjadrenia matky pozná aj katolícke, aj evanjelické modlitby. Matka nebráni otcovi, aby s maloletou navštevoval evanjelický kostol. Na výchove maloletej v duchu evanjelického vierovyznania sa dokonca môže podieľať aj miestny evanjelický farár, ak si to otec bude želať. Rodičia sa nesporia o to, že by maloletá nemala navštevovať náboženskú výchovu. Ani samotná maloletá nebola spokojná s predmetom etická výchova, ktorý v minulosti absolvovala, viac ju baví náboženská výchova, s vyučovaním vyjadrila spokojnosť. Otec však trvá na tom, aby maloletá absolvovala náboženskú výchovu mimo svojho školského kolektívu (buď sama na rovnakej škole alebo na inej škole, dokonca v inej obci). Súd prvej inštancie však vyhodnotil takú situáciu (že by bola maloletá vyňatá zo svojho súčasného kolektívu) za rozpornú s jej najlepším záujmom. Uviedol, že v záujme maloletej je, aby pokračovala vo vyučovaní náboženskej výchovy tam, kde s ním začala, v kolektíve svojich spolužiakov, tým viac, že je s vyučovaním spokojná. Aj odborný psychologický názor (č.l. 145) je, že vzhľadom k nízkemu veku maloletej a v snahe zachovať jej optimálny psychosociálny vývin sa odporúča, aby naďalej navštevovala vyučovací predmet náboženská výchova v rámci kolektívu, v ktorom je začlenená a v prostredí, ktoré jej je príjemné. Preto súd prvej inštancie o tejto rodičovskej nezhode rozhodol tak, že súhlas s absolvovaním predmetu náboženská výchova evanjelického vierovyznania maloletou neudelil (návrh otca v tejto časti zamietol). Zdôrazňoval, že maloletá má právo na stabilitu svojho prostredia (čl. 5 ZR), tá zahŕňa aj stabilitu vzťahov, ktoré si vytvorila. Je zrejmé, že si vytvorila pozitívne vzťahové väzby v kolektíve, s ktorým navštevuje náboženskú výchovu vo svojej škole. Pri zvážení na jednej strane pozitívnych pocitov maloletej zo súčasnej formy náboženskej výchovy, 70% totožnosti oboch vierovyznaní jej rodičov, schopnosti samotného otca vstúpiť základy svojej viery maloletej (uviedol, že vie dieťaťu viac vysvetliť a dať ohľadom náboženstva ako matka) a na druhej strane jej obavy z opustenia kolektívu a vzdelávanie mimo svojej školy s neznámymi deťmi, prípadne aj v inej obci, alebo bez účasti ostatných detí zo svojho školského kolektívu, vychádza súdu ako lepšie riešenie ponechanie maloletej v súčasnej forme náboženskej výchovy, to znamená aby pokračovala v účasti na povinnej voliteľnom predmete náboženská výchova katolíckeho vierovyznania, ktorý absolvuje vo svojej škole v súčasnosti. Tým viac, ak porovnaním vzdelávacích štandardov náboženskej výchovy tak katolíckej cirkvi ako aj evanjelickej cirkvi súd zistil, že ich hodnotové zameranie a podstata sú v zásade rovnaké. Hoci obe náboženstvá formálne svoju vieru vyznávajú iným spôsobom, ich materiálna podstata vychádza z rovnakého Zdroja a v súčasnosti sa obe náboženstvá vzájomne rešpektujú a hľadajú namiesto rozdielov spoločné prieniky.

Maloletá pritom už v tomto veku chápe rozdiely v duchovnom vnímaní sveta svojou matkou i otcom. Jej vytrhnutie zo súčasného kolektívu, kde absolvuje náboženskú výchovu, by ju však mohlo od vnímania svojho otca v konečnom dôsledku skôr odpúdiť. Svoju náboženskú výchovu totiž vníma prostredníctvom vytvorených pozitívnych vzťahov s rovesníkmi. Jej vyňatím z tohto prostredia by mohli byť tieto vzťahy ohrozené, narušené, čo nie je možné považovať za žiadúce. Súd prvej inštancie zároveň dospel k záveru, že vo veci je potrebné nariadiť výchovné opatrenie. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že vzájomná komunikácia a kooperácia rodičov maloletej nie je na dostatočnej úrovni a nie je v súlade s najlepšimi záujmami maloletej. Rodičia nekomunikujú spolu efektívne, vecne, tak aby za každých okolností mohol byť v čo najvyššej miere zachovaný najlepší záujem maloletej. V ich komunikácii dochádza k vzájomnému obviňovaniu, vyznačuje sa veľkou mierou tvrdohlavosti a neústupčivosti z oboch strán. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že rodičom (a maloletej) je potrebné odborne pomôcť. Uložil maloletej a jej rodičom po dobu 15 hodín (rozdelených podľa pokynov zariadenia, v ktorom sa výchovné opatrenie bude vykonávať) absolvovať odborné poradenstvo za účelom zlepšenia a zefektívnenia ich vzájomnej komunikácie a kooperácie a ich rodičovských zručností a schopností a za účelom osvojenia a prehĺbenia si princípov zodpovedného rodičovstva a ich uvádzania do každodenného života. Výchovné opatrenie je uložené podľa § 37 ods. 2 písm. d) ZR a v budúcnosti, ak by neplnilo svoj účel, je možné ho predĺžiť alebo opakovane uložiť, prípadne aj kombinovať s inými výchovnými opatreniami. Na posilnenie účelu výchovného opatrenia v súlade s § 37 ods. 4 ZR súd uložil rodičom maloletej povinnosti počas trvania výchovného opatrenia spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a so zariadením, v ktorom sa výchovné opatrenie bude vykonávať. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Neboli zistené žiadne také okolnosti, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé niektorému z účastníkov náhradu trov konania priznať.

2. Proti rozsudku vo výroku I. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletej, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov a veľkonočných sviatkov zmenil tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou I. počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 10:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. a každý párný rok od 30.12. od 10:00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. a počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný rok v piatok od 09:00 hod. do 18:00 hod. Prípadne, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mala za to, že súdom určené obdobie styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov nie je v najlepšom záujme maloletej. V záujme maloletej je, aby posledný deň styku otca počas vianočných prázdnin nepripadal na posledný deň vianočných sviatkov, a to s ohľadom na skutočnosť, aby sa maloletá mohla s matkou 06.01. už pripravovať do školy. V uvedenej súvislosti poukázala na odôvodnenie rozsudku, kde súd prvej inštancie konštatuje, že maloletá sa na vyučovanie pripravuje s matkou, je na takýto systém navyknutá a vzhľadom na jej pozitívne výsledky v škole (učí sa výborne) takýto systém evidentne funguje. Poukazovala navyiac na to, že otec realizuje styk s maloletou aj nad rámec súdom určených intervalov, čo matka plne podporuje.

3. Proti rozsudku vo výroku II., IV., V., VI., VII., VIII. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletej. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že bude oprávnený stretávať sa s maloletou počas letných prázdnin každý párný rok v čase od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., každý nepárny rok od 16.07. od 10:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. a od 16.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod. Zároveň, aby rozhodol, že v čase, keď sa bude uplatňovať osobitná úprava styku otca s maloletou podľa výrokov I. až III. napadnutého rozhodnutia, s výnimkou výroku I. v časti úpravy styku otca s maloletou počas veľkonočných sviatkov, na neuplatňuje úprava styku otca s maloletou podľa výroku I. rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300. Týmto rozhodnutím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300 v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, letných prázdnin a jarných prázdnin. Vo zvyšnej časti nedotknutej touto zmenou ostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300 nezmenený. Ďalej navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku V., ktorým bol návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou v ostatných častiach zamietnutý, zrušil a vo výroku, ktorým bol návrh v časti o udelenie súhlasu s absolvovaním predmetu náboženská výchova evanjelického vierovyznania maloletou zamietnutý, tento zmenil tak, že súhlas udelí a zároveň, aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku VII. a VIII., ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie a ktorým bola uložená povinnosť rodičom počas trvania výchovného opatrenia spolupracovať

s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a so zariadením, v ktorom sa výchovné opatrenie bude vykonávať. Uviedol, že súd rozširuje styk s maloletou postupne. Otec sa však domáhal širšej úpravy styku s maloletou, pretože mu na maloletej záleží, chce sa viac podieľať na jej výchove a tráviť s ňou viac času. Dôvodil, že je rovnocenný rodič ako matka a chcel svojím návrhom docieľať, aby s maloletou bol aj rovnocenne čo najviac času. V časti letných prázdnin tomu tak nie je, hoci súd konštatuje, že otec výchovu nezanedbáva a osvedčil sa v starostlivosti o maloletú, cez letné prázdniny s ňou môže byť len dva týždne. Matka sa striktnie riadi súdnymi rozhodnutiami, maloletá sa častokrát nedozvie, že otec by s ňou chcel byť a mal naplánované aktivity alebo výlety. Práve z tohto dôvodu požadoval úpravu súdnym rozhodnutím, aby nemusel neustále „bojovať“ o čas naviac s maloletou. Otec poukazoval na to, že má s maloletou dobrý vzťah a je si istý, že by s ním „vydržala“ aj dva týždne v jednom letnom mesiaci a dva týždne v druhom letnom mesiaci. Ak však tento čas nebude mať upravený súdnym rozhodnutím, pri matke neprichádza do úvahy, že by mu tento čas poskytla nad rámec súdneho rozhodnutia. Poukazoval na odôvodnenie rozsudku v bode 46, kde súd prvej inštancie konštatuje, že z iných dôkazov nesporne vyplýva, že komunikácia rodičov je problematická, nedostatočná a nekonštruktívna a je aj dôvodom pre uloženie výchovného opatrenia. Otec dôvodil, že nemá v záujme maloletú nútiť tráviť čas s ním, ale ak tento čas bude mať upravený súdnym rozhodnutím, vzhľadom na postoj matky k dodržiavaniu súdneho rozhodnutia mu táto bude musieť umožniť styk a či maloletá toto bude chcieť využiť, bude na nej. Ak sa maloletá vyjadrí otcovi alebo matke, že nechce ísť, bude to rešpektovať. Otec vidí aj v letných prázdninách čas na rozvíjanie väzieb medzi ním a maloletou, pretože tento čas je pre neho jedinečný z pohľadu možností trávenia času. Ďalej dôvodil, že nepožaduje zmeniť úpravu veľkonočných sviatkov, ale navrhuje zmeniť výrok IV. v tom smere, že v čase, keď sa bude uplatňovať osobitná úprava styku otca s maloletou podľa výrokov I. až III. napadnutého rozhodnutia, s výnimkou výroku I. v časti úpravy styku otca s maloletou počas veľkonočných sviatkov, sa nebude uplatňovať úprava styku otca s maloletou podľa výroku I. rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18.10.2017 č.k. 6P/5/2017-300, čo znamená, že aj počas veľkonočných sviatkov bude môcť otec využívať na stretávanie s maloletou každý páry týždeň víkend od soboty do nedele. Odvolanie proti výroku V. rozsudku, ktorým bol návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou v ostatných častiach zamietnutý, dôvodil tým, že konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých je konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, čiže ex offio, pričom súd nie je viazaný návrhom na začatie konania, a teda môže upraviť pomery aj inak, ako navrhuje otec, tak ako aj v tomto prípade. Vyslovil názor, že nie je potrebné v ostatných častiach, ktorým súd nevyhovel, alebo sa s nimi nestotožnil, návrh zamietiť. Pokiaľ sa týka výroku VI., ktorým súd návrh v časti o udelenie súhlasu s absolvovaním predmetu náboženská výchova evanjelického vierovyznania maloletou zamietol, s argumentáciou súdu v odôvodnení rozsudku sa nestotožnil. Dôvodil, že vyučovanie náboženstva je formou výchovy dieťaťa, utvára u neho vzťah k viere, vytvára jeho svetonázor. Vyučovanie náboženstva je podstatným faktorom vo výchove dieťaťa. Vyučujúci erudovane môže žiakovi vysvetliť učenie cirkvi, vytvárať u žiaka pozitívny vzťah ku konkrétnej cirkvi, ktorej je členom, čo má pre žiaka zásadný význam do budúcnosti. Dôvodil, že na rímsko-katolícke náboženstvo maloletú prihlásila matka bez vedomia a súhlasu otca, pričom matka sama vieru nepraktizuje. Dôvodom, prečo sa maloletá nemôže vzdelávať vo vierouke cirkvi, do ktorej bola pokrstená a ktorej krstom sa stala členkou, je teda ten fakt, že začala navštevovať hodiny rímsko-katolíckeho náboženstva a tieto absolvuje v kolektíve svojich spolužiakov a je s vyučovaním spokojná. Podľa otca súd prvej inštancie dostatočne nevysvetlil, v čom by mala spočívať trauma maloletej - prechodom na náboženstvo cirkvi, do ktorej patrí. Maloletá zmenila etickú výchovu za rímsko-katolícke náboženstvo, bude sa zúčastňovať mnohých nových predmetov, kde ju budú vyučovať učitelia, ktorých nepozná, vyučovanie bude prebiehať v iných kolektívoch. Uviedol, že nerozumie, v čom má byť prechod na vyučovanie náboženstva cirkvi, do ktorej žiačka krstom bola včlenená, za rozporný a nie s jej najlepším záujmom. Za rozpornú považuje otec skutočnosť, že maloletá navštevuje hodiny rímsko-katolíckeho náboženstva, hoci patrí do Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku. V jej najlepšom záujme preto nemôže byť výučba v učení rímsko-katolíckej cirkvi, ale v duchu učenia Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku. Súdu prvej inštancie vytyka, že nevzal do úvahy, že matka súhlasila s krstom dcéry v Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, súhlasila, že maloletá bude evanjeličkou, že bude patriť do Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku a že bude vychovávaná v duchu učenia tejto cirkvi. Podľa názoru otca súd prvej inštancie nadradil dočasný subjektívny pocit spokojnosti s vyučovaným rímsko-katolíckym náboženstvom nad objektívnu skutočnosť, že maloletá patrí do Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku. Uviedol, že úvaha súdu, že maloletá si formu svojho krstu sama nevybrala a ona žiadnu zmluvu s cirkvou neuzavrela, nie je dôvodom nepokračovať vo vzdelávaní vo vierouke cirkvi, v ktorej bola pokrstená a do ktorej patrí. Príslušnosť k cirkvi sa jednoznačne odvodzuje od krstu. Krst je neopakovateľný a cirkvi si ho vzájomne uznávajú a rešpektujú. Zdôrazňoval, že matka súhlasila s krstom, a teda aj s tým,

že maloletá bude vychovávaná a vzdelávaná v evanjelickej viere. Vyučovanie náboženstva vo viere dieťaťa je chránené zmluvami medzi cirkvami a štátom. Najlepší záujem každého dieťaťa je, aby bolo vychovávané vo svojej viere, v ktorej bolo pokrstené.

4. Kolízny opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k podaným odvolaniam uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhol ho potvrdiť.

5. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že ohľadne úpravy styku počas vianočných sviatkov s návrhom matky v zásade súhlasí, ale s tým, že ako veriaci človek žiada v párnom roku styk s maloletou do 06.01. nasledujúceho roka do 10:15 hod., aby mal možnosť ísť s maloletou na sviatok Zjavenia Pána (Traja králi) na slávenie bohoslužby, pričom od 10:15 hod. sa maloletá môže učiť do školy s matkou, ako sú zvyknuté. Zároveň uviedol, že nikdy neohrozil školské výsledky maloletej a matka nemusí mať zvýšené obavy. Pokiaľ sa týka odvolacieho návrhu matky na úpravu styku otca s maloletou počas veľkonočných sviatkov, otec uviedol, že súhlasí, aby matka bola s maloletou počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok. Otec prejavil záujem byť s maloletou počas veľkonočných sviatkov každý párný rok od piatku od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že nepárny rok počas veľkonočných sviatkov môže byť s maloletou matka, aby sa úprava zbytočne nekomplikovala. Navrhol, aby odvolací súd neupravil styk s maloletou nepárne týždne počas celého roka z dôvodu, že nepárny týždeň má možnosť ísť do práce, využiť na prácu nadčas po dohode so zamestnancami kolegami, v opačnom prípade by mu súd znemožnil, aby túto možnosť využíval. Opakovane zdôrazňoval, že s matkou je dosiahnutie dohody ohľadom styku s maloletou veľmi ťažké, priam neuskutočniteľné. Ohľadom ďalšej argumentácie matky, týkajúcej sa rovnovážnosti realizácie styku otca s maloletou počas vianočných prázdnin, uviedol, že matka má maloletú v osobnej starostlivosti, je s ňou v porovnaní s otcom podstatne viac času, a teda kontakt maloletej so širšou rodinou matky môžu realizovať počas celého roka, nielen počas vianočných prázdnin, kedy s ňou má možnosť byť práve otec. Ak nebude mať otec prázdniny a sviatky upravené súdnym rozhodnutím, matka sa bude riadiť výlučne súdnym rozhodnutím a k dohode alebo kompromisu ohľadom časov alebo dní nebude možné dospieť. Záverom uviedol, že jediné, čo si želá, je byť čo najviac času s maloletou. V následnom doplnení otec uviedol, že matka neustále stupňuje svoje požiadavky vedúce k úplnej rekatolizácii maloletej. Z jej konania je zrejmé, že absolvovanie výučby povinnej voľiteľnej predmetu náboženská výchova (rímsko-katolíckeho vyznania) maloletou bolo len prvým krokom k úplnej rekatolizácii. Z listu - odpoveď od farára - K. zo dňa 15.11.2022 z rímsko-katolíckej cirkvi, z V., ktorý odvolaciemu súdu predložil, otec uviedol, že vyplýva, že dekan do predmetnej nezhody rodičov ohľadom predmetu náboženská výchova vstupovať nechce, avšak je zrejmé, že bude absolútne rešpektovať vôľu otca ako zákonného zástupcu maloletej ohľadom prijatia sviatosti svätého prijímania, pretože si uvedomuje, že maloletá je evanjelická augsburského vyznania.

6. Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca uviedla, že jednotlivé otcom napadnuté výroky rozsudku považuje za výroky, ktoré boli súdom prvej inštancie vynesené v záujme maloletej. Podľa názoru matky si otec neustále zamieňa legitímny cieľ v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pri ktorých je prvoradým záujmom záujem maloletého a nie jedného z rodičov, ktorý sa cíti byť vyneseným rozsudkom znevýhodnený. Navyše potrebu otca, aby bol rozsudok súdu prvej inštancie vydaný v záujme otca a nie v záujme maloletej, cítiť najmä v otázke týkajúcej sa absolvovania náboženskej výchovy evanjelického vyznania. Otcovi nič podľa názoru matky nebráni, aby maloletej v čase, ktorý s maloletou trávi, vysvetlil náuku evanjelického vyznania, pričom ani maloletej nič nebráni, aby si takúto náuku od otca osvojila, alebo si vytvorila iný názor a k uvedenému nie je absolútne potrebné a vzhľadom na vykonané dokazovania ani v najlepšom záujme maloletej, aby súd rozhodol o takejto zmene autoritatívnym rozhodnutím. Otcom prednesené argumenty považuje matka za irelevantné a odvolanie za nedôvodné.

7. Matka v replike k vyjadreniu otca uviedla, že nakoľko otec súhlasí s matkou navrhnutou úpravou styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov, nemá žiadne výhrady ku skutočnosti, aby sa maloletá mohla zúčastniť s otcom v párnom roku slávenia bohoslužby dňa 06.01. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. zmenil tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou I. počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 10:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. a každý párný rok od 30.12. od 10:00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod. a počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný rok v piatok od 09:00 hod. do 18:00 hod. V následnom podaní k otcom predloženému dôkazu v podobe listu od evanjelického farára uviedla, že evanjelický farár nie je subjekt, ktorému je daná právomoc

autoritatívne rozhodovať o tom, či má maloletá navštevovať náboženskú výchovu evanjelického alebo katolíckeho vyznania a z obsahu predloženého listu takáto snaha ani nevyplýva.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 CMP, keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I. - v časti úpravy styku otca s maloletou počas vianočných a veľkonočných sviatkov, vo výroku II. - v časti úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin podľa § 388 CSP zmeniť, vo výroku V. rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť.

9. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 24 ods. 3,4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

12. Pokiaľ ide o predmet konania (rozšírenie styku otca s maloletou I.), odvolací súd zdôrazňuje, že právo styku rodiča je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností vznikajúce aj v dôsledku ukončenia partnerského vzťahu rodičov maloletého dieťaťa za stavu, kedy rodičia nie sú schopní dospieť k zhode v otázke styku rodiča nevykonávajúceho faktickú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Základným pravidlom, z ktorého by sa malo vychádzať, je, že každý z rodičov má zásadné právo tráviť s dieťaťom jeho voľný čas úplne rovnocenne, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností, v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa.

13. Styk rodiča s maloletým dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a jeho účelom je najvhodnejším spôsobom a čo v najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi, ktoré často majú mimoriadne nepriaznivý dopad na celkový psychický stav dieťaťa a jeho citovú výchovu. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pocítovalo výchovu v neúplnej rodine. K splneniu tohto cieľa by mali obaja rodičia prispievať a snažiť sa o vytvorenie priaznivých podmienok bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi. Okrem toho by mali rešpektovať aj prirodzenú potrebu a záujem dieťaťa o oboch rodičov.

14. V posudzovanej veci súd prvej inštancie vo vzťahu k návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletou správne ustálil zmenu pomerov na strane maloletej I. oproti času posledného súdneho rozhodnutia (rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 14. mája 2014 č.k. 2P/27/2014-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 5. novembra 2014 č.k. 17CoP/63/2014-186 a v spojení s rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 18. októbra 2017 č.k. 6P/5/2017-300). S poukazom na časový odstup od predchádzajúcich rozhodnutí a na skutočnosť, že maloletá je staršia, vyspelejšia, má pozitívne citové väzby k obom rodičom, je zvyknutá prespávať u otca, predchádzajúcu úpravu maloletá dobre znáša, má aj odvolací súd za to, že rozšírenie styku maloletej s otcom je v najlepšom záujme maloletej I., ktorej právom je i právo na primeraný, nerušený styk s rodičom, do ktorého osobnej starostlivosti nebola zverená. Krajský súd dospel k názoru, že je vhodné, aby sa maloletá so svojím otcom stretávala v širšom rozsahu ako upravil súd prvej inštancie, a to s prihliadnutím na jej vek, jej citový

vzťah k obom rodičom a skutočnosť, že otec je rovnako schopný maloletej poskytnúť plnohodnotnú výchovu.

15. Pokiaľ sa týka úpravy styku počas vianočných sviatkov, tento odvolací súd upravil každý párný rok od 30.12. od 10:00 hod. do 06.01. do 12:00 hod. a každý nepárny rok do 23.12. od 10:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. Matka vo svojich podaniach k odvolaciemu návrhu otca nemala k takejto úprave žiadne výhrady, súhlasila s tým, aby sa maloletá mohla zúčastniť s otcom v párnom roku slávenia bohoslužby dňa 06.01. S prihliadnutím k uvedenému súd upravil styk otca s maloletou tak, ako si tento časovo odsúhlasili v odvolacom konaní rodičia, pričom však považoval za vhodné, aby v párnom roku bol styk upravený dňa 06.01. do 12:00 hod. tak, aby po absolvovaní bohoslužby bol vytvorený dostatočný časový priestor na odovzdanie maloletej matke a aby maloletá mala zároveň dostatočný časový priestor na prípravu do školy.

16. Pokiaľ sa týka úpravy styku otca s maloletou počas veľkonočných sviatkov, v odvolacom konaní rodičia nemali nezhodu čo do úpravy každý nepárny rok od piatka od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Úpravu styku každý párný rok počas veľkonočných sviatkov otec nežiadal upraviť s poukazom na svoje pracovné povinnosti s odôvodnením, že v opačnom prípade by mu súd znemožnil, aby otec túto možnosť využíval. Nakoľko v záujme maloletej je, aby bola úprava styku dodržiavaná, aby nedošlo k zbytočným očakávaniam zo strany maloletej, ktoré by otec párný rok nenaplnil, odvolací súd v tomto roku úpravu styku neupravil.

17. K zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd pristúpil predovšetkým v období letných prázdnin. Zastáva názor, že je vhodné, aby sa maloletá s otcom stretávala v širšom rozsahu ako to upravil súd prvej inštancie, a to predovšetkým s prihliadnutím na vek maloletej, jej silný citový vzťah k obom rodičom a skutočnosť, že otec je rovnako schopný maloletej poskytnúť plnohodnotnú výchovu. Odvolací súd má za to, že úprava styku každý párný rok od 01.07. od 10:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod., od 01.08. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod. a každý nepárny rok od 16.07. od 10:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. a od 16.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod. je primeraná, dostatočne citlivá, v záujme oboch rodičov, ale predovšetkým v záujme maloletej I.. Takto upravený styk určite stabilitu výchovného prostredia maloletej, jej psychiku nenaruší a korešponduje s bežnou praxou súdov a takáto úprava je prijateľná či už pre deti predškolského, ako aj školského veku. Nemožno ponechať bez povšimnutia, že maloletá inklinuje rovnako k matke i k otcovi, neodmieta styk s niektorým z rodičov. Citový postoj maloletej k otcovi je prirodzene pozitívne rozvinutý a takáto úprava v širšom rozsahu počas letných prázdnin je v záujme maloletej.

18. Potrebné je zdôrazniť, aby matka plne rešpektovala požiadavku, že maloletá pre svoj zdravý vývoj (citový aj psychický) potrebuje sa pravidelne stykať s otcom, pretože jeho neprítomnosť v živote maloletej nemôže matka sama nahradiť.

19. Odvolací súd pripomína rodičom, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie, mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavaní rodičovského vzťahu a upevňovaní citových vzťahov je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30 Zákona o rodine, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

20. Odvolanie otca smerovalo aj proti výroku V. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie v ostatných častiach návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou zamietol. Pokiaľ otec dôvodil tým, že nie je potrebné v ostatných častiach, ktorým súd nevyhoviel, alebo sa s nimi nestotožnil, návrh

zamietat', táto odvolacia námietka je dôvodná. Odvolací súd poukazuje na charakter konania, ktorým je konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti, v ktorých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ktoré možno začať aj bez návrhu (ex offa), súd nie je viazaný návrhom účastníkov uvedeným v návrhu na začatie konania. Pre aplikáciu predmetnej zásady nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, alebo sa začalo vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods. 2 CMP. Postačuje, že konanie sa môže začať aj bez návrhu. Výrok rozhodnutia preto neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, ale z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol odlišne od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania. Predmetná zásada je následne premietnutá aj do odvolacieho konania, a to v súvislosti s § 65 CMP, v súlade s ktorým odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu. Z uvedených dôvodov odvolací súd výrok V. napadnutého rozsudku ako nadbytočný podľa § 391 ods. 1 CSP zrušil.

21. V posudzovanej veci vychádzajúc z obsahu spisového materiálu vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi maloletej I. sú narušené, komunikácia medzi nimi je problematická. Za existujúceho skutkového stavu odvolací súd zastáva v zhode so súdom prvej inštancie názor, že z hľadiska záujmu maloletej I. a s prihliadnutím na všetky skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu je v súčasnosti dôvodné nariadené výchovné opatrenie rodičom v zmysle výroku VII. a VIII. napadnutého rozsudku. Takúto úpravu nemožno vnímať ako niečo kontraproduktívne - niečo, čo by malo byť v rozpore so záujmami dieťaťa. Je potrebné, aby sa rodičia spolu s maloletou podrobili odbornému poradenstvu, aby sa situácia zlepšila. Súd uložil rodičom a maloletej výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, podľa ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach. Práve účelom takéhoto výchovného opatrenia je zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Rodičia by mali byť po rozchode schopní v záujme spoločného maloletého dieťaťa vzájomného kultivovaného správania sa, ktoré je základným predpokladom zdravej výchovy maloletého dieťaťa a ktorým dieťa získava aj pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Rodičia by mali byť schopní v záujme spoločného dieťaťa spolupracovať a rozchodovú situáciu by nemali zneužívať na zničenie vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi, či dieťa využívať ako prostriedok potrestania druhého rodiča. Obaja rodičia si musia byť vedomí, že ich prvoradou úlohou je prispievať k vytvoreniu priaznivých podmienok nevyhnutných pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa, v dôsledku čoho by mali vyvinúť maximálnu snahu o elimináciu rozporov medzi nimi, pretože ich prípadný necitlivý prístup môže závažným spôsobom narušiť emočnú a psychickú stabilitu maloletej. Nakoľko v danej veci rodičia maloletej nevedia spolu riadne komunikovať, je preto na zlepšenie ich vzájomnej komunikácie potrebná intervencia tretej osoby. Realizácia odborného poradenstva je potrebná najmä v záujme maloletej, za účelom zlepšenia vzájomných vzťahov, komunikačných schopností medzi rodičmi a za účelom dosiahnutia toho, aby rodičia uprednostnili záujem maloletej pred vlastnými pocitmi nespokojnosti.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj zvyšnú napadnutú časť rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. Krajský súd podrobne preskúmal aj všetky ďalšie rozhodujúce otázky, ktoré boli otcom v danej veci čo do výrokov IV. a V. výslovne vznesené, ku ktorým sa tiež viaže odvolací prieskum a vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol aj v týchto napadnutých častiach rozsudku, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v tejto časti. Ťažiskové odvolacie námietky boli otcom produkované pred súdom prvej inštancie a tento sa nimi zaoberal. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie aj v tejto zostávajúcej napadnutej časti. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v odvolaní dotknutých častiach, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

24. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

26. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie

priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.